

YOSCIWEB'i 3. uudiskiri

Viimase nelja kuu jooksul on YOSCIWEB'i konsortsium keskendunud populaarteaduslike veebilehete rahvusliku maastiku kirjeldamisele. Oleme analüüsinud valitud veebilehti osalevates riikides.

Populaarteaduslike veebilehete rahvusliku maastiku kirjeldamine on aidanud meil kindlaks määrata, milline on osalevate riikide populaarteaduslike veebilehete üldine olukord. Nende teemade kohta leiab rohkem informatsiooni antud uudiskirja 2. leheküljelt.

Valitud veebilehete kohta on koostatud üldine analüüsiküsimustik. See küsimustik sisaldab endas 112 teadusliku veebilehe jaoks vajalikku omadust, mis on omakorda jagatud neljaks põhigrupiks. Omaduste küsimustik aitab meil erinevatest riikidest pärit populaarteaduslike veebilehti ühtemoodi profileerida. Selle kohta leiab rohkem informatsiooni antud uudiskirja 3. leheküljelt.

YOSCIWEB'i partnerid on populaarteaduslike veebilehete rahvuslikke maastikke lühidalt kirjeldanud ning edasise analüüsi jaoks veebilehed välja valinud. Loodud on küsimustik, mis võtab kokku populaarteaduslike veebilehete omadused. Selle põhjal teostame osalejariikidest valitud veebilehete süva-analüüsi.

Sisukord

YOSCIWEB'ist

Lehekülg 1

Populaarteaduslike veebilehete rahvusliku maastiku kirjeldus

Lehekülg 2

Analüüsiküsimustik partnerriikide analüüsis

Lehekülg 3

YOSCIWEB'I tulevased tegevused

Lehekülg 4

YOSCIWEB'ist

YOSCIWEB'i projekti eesmärk on analüüsida, kuidas veebilehed, mis tegelevad teaduse populariseerimisega, mõjutavad teadlaste ja teaduse sotsiaalset esitamist noorte inimeste silmis. Me soovime pakkuda juhatust, innovatsiooni, viiteid ja häid praktikaid, mis puudutavad veebilehtes kajastuvat kujutust teadusest.

Projekti kohta leiab rohkem informatsiooni veebilehelt:

www.yosciweb.com

YOSCIWEB'i projekti rahastab [Euroopa Komisjoni 7 Raamprogramm](#).

Populaarteaduslike veebilehtede rahvusliku maastiku kirjeldus

YOSCIWEB'i partnerid on YOSCIWEB'i projekti partnerriikide populaarteaduslike veebilehtede maastikku analüüsinud.

Populaarteaduslikud veebilehed on valitud järgmiste kriteeriumite järgi:

- valitud veebilehed kajastavad peamiselt teadust ja/või on seatud teaduse ning teaduslike teemadega, sealhulgas ka kunst ja sotsiaalteadused;
- nende sihtgrupiks on üldine või laiem publik, mitte teadlased, spetsialistid ega professionaalid. Mõnede lehtede fookus on suunatud noortele kasutajatele vanuses 12-18.
- Nad on nii sisu kui toimetamise poolest iseseisvad. Veebilehe enda poolt peab olema loodud minimaalselt 5 lehekülge teksti, seega on portaalid valikust välja arvatud.
- Lehtede pakkujad asuvad projektis osalevas riigis ning need veebilehed on avalikud või ligipääsetavad: sisenemiseks ei pea omama kasutajanime ega parooli.

Riikide erinevate suuruste tõttu on ka nende veebilehtede arvud üksteisest erinevad – näiteks Prantsusmaal on üle 200 ja Suurbritannial üle 500 lehekülge, mis meie kriteeriumite järgi valikusse sobiksid, samas on Islandil selliseid veebilehti 6. Et tagada edasise analüüsi kvaliteet, piirdub meie uuring 10 leheküljega riigi kohta.

Seitsme Euroopa riigi populaarteaduslike veebilehti tutvustatakse standardiseeritud küsimustiku abil, sealhulgas YOSCIWEB'i partnerriikide valitud partnerlehtede nii üldiste kui ka eriliste omaduste kaudu.

Üldised omadused sisaldavad endas nime ja veebilehe internetiaadressi (omaniku ja/või sponsoreerija nime), veebilehe eesmärki või sihti, veebilehes kajastatud teaduslike käsitlusi, veebilehtede arvu ja veebilehe külastajate arvu. Erilised omadused viitavad interaktiivsete ja tehnoloogiliselt arenenud omaduste kättesaadavusele, näiteks võimalus esitada veebilehe kaudu küsimusi teadlastele või multimeedia kasutamine veebilehel. Andmed selle kohta koguti peamiselt teaduslike veebilehti külastades ja põhjalikult uurides. Kui osa informatsiooni ei olnud avalikult kättesaadav (näiteks veebilehtede külastatavus), siis proovisid partnerid infot saada veebilehtede haldajate käest.

Käesoleva projekti raamistikus kirjeldati kokku 60 veebilehekülge. Järgnev tabel annab ülevaate partnerriikide teaduslike veebilehtede maastiku kohta septembris 2008.

<i>Riik</i>	<i>Rahvaarv 2008</i>	<i>Interneti kasutajate arv 2008</i>	<i>Internetiga liitujate osatähtsus ja tase</i>	<i>(Est.) Pop.teaduslike veebilehtede täisarv</i>	<i>Valitud veebilehtede arv</i>
<i>Bulgaaria</i>	<i>7.262.675</i>	<i>4.000.000</i>	<i>55.1 %, nr. 39</i>	<i>7</i>	<i>7</i>
<i>Eesti</i>	<i>1.307.605</i>	<i>780,000</i>	<i>59.7 %, nr. 33</i>	<i>7</i>	<i>7</i>
<i>Prantsusmaa</i>	<i>62.177.676</i>	<i>36.153.327</i>	<i>58.1 %, nr. 36</i>	<i>200</i>	<i>10</i>
<i>Island</i>	<i>304.367</i>	<i>258.000</i>	<i>84.8 %, nr. 5</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>Holland</i>	<i>16.645.313</i>	<i>15.000.000</i>	<i>90.1 %, nr. 2</i>	<i>75</i>	<i>10</i>

Hispaania	40.491.051	25.623.329	63.3 %, nr. 29	30	10
Suurbritannia	60.943.912	41.817.847	68.6 %, nr. 22	500	10

Tabel 1: Populaarteadus internetis ja internetikasutus seitsmes Euroopa 2008

Allikas: <http://www.internetworldstats.com/top25.htm>

Oluline on märkida, et tänu interneti üleüldisele populaarsusele on rahvusvahelised populaarteaduslikud veebilehed kohati levinumad, kui rahvuslikud veebilehed (eriti väikestes riikides). Hea näide sellest on Wikipedia suhteline populaarsus mitmes väiksemas riigis.

Enamik partnerriikide populaarteaduslikest veebilehtedest kuuluvad või sponsoreeritakse avalike institutsioonide poolt. Eraalgatused kipuvad kujunema pigem veebiajakirjadeks, kus väljaandjad pakuvad lisaks oma paberajakirjadele informatsiooni ka internetis. Osasid veebilehti juhitakse teaduskeskuste ja muuseumite poolt või on nad teaduslike televisiooniprogrammide internetiversioonid. Mõnede erafirmade teadusega seotud veebilehed on loodud osana oma õppe- ja kommunikatsioonistrateegiast.

Olemas on monodistsiplinaarsed veebilehed, mis on pühendatud ühele alale või teemale, näiteks psühholoogiale, filosoofiale või keemiale, ja multidistsiplinaarsed veebilehed, mis on tegelevad teadusega üldiselt. Suurem osa teadussuunitlusega veebilehtedest on mõeldud pigem vanemale noorte vanusegrupile (vanuses 16+), mitte noorematele noortele inimestele vanuses 8 kuni 12 või 12 kuni 16 aastat.

Enamik valitud veebilehtedest omab otsingumootoriga andmebaasi, mis sisaldab uudiste arhiivi ja artikleid, ning teatud juhtudel ka multimeediume, graafikat ja muud sellist. Interaktiivsus on oluline omadus, mis muudab teadusliku veebilehe oma sihtgrupi silmis köitvamaks. Vähemalt üks kindlat sorti interaktiivne omadus ilmnes 36 veebilehe juures 60-st. Enamik veebilehti meie valikust pakub multimeedia võimalusi, mõnevõrra rohkem esineb audio ja video võimalusi liikuvate graafikate asemel.

Analüüsiküsimustik partnerriikide analüüsis

YOSCIWEB'i projekti 3. töopaketi eesmärk on projektis osalevate riikide teaduslike veebilehete süvaanalüüs teostada ning nende nii positiivsed kui negatiivsed aspektid kindlaks määrata.

YOSCIWEB'i partner Bulgaariast, Democrit, on juhtinud üldise metodoloogia ja omaduste võrgustiku arendamist, et analüüsida populaarteaduslike veebilehti osalevates riikides. Algselt esitati YOSCIWEB'i konsortiumi liikmetele 171 omadusest koosnev kogum. Seda kogumit testiti konsortiumi liikmete

USABILITY								
	Navigation		Scale					
49	Ease of navigation ¹⁹	User is able to move around within the website with ease	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / NA	
50		The website offers concise grouping of the content material	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / NA	
51		Informative labeling of all navigation elements ²⁰	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / NA	
52	Entertaining navigation	It has a funky design ²¹	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / NA	
		The number of						

Pilt 1. Väljavõtte analüüsiküsimustikust

poolt valitud veebilehtedel, et kõige täpsemad küsimused välja valida.

Tulemusena loodi 112 omadusest koosnev küsimustik, mis sisaldas kahte liiki skaalasid: hinnang (5-punktiline skaala või jah/ei vastusevariandid vastavalt küsimuse tüübile) ja märkused, et õigustada ja seletada hinnangut.

Eraldi küsimustikku, mida tutvustati YOSCIWEB'i 2. uudiskirjas, kasutati teadlasi ja teadusi kujutavate piltide vaatamiseks (vaata www.yosciweb.eu/d5.pdf).

Projekti partnerid vastavad nendele küsimustele, et leida 60 veebilehe seast tähelepanuväärsed ja innovaatilised praktikad, mis peaksid olema kooskõlas ka kvalitatiivse metodoloogiaga. Konsortiumi liikmete arvamuste ühildumise tagamiseks testiti lõplikku võrgustikku veelkord iga partneri poolt kindlate rahvusvaheliste veebilehtede peal.

Lisainformatsiooni täpsemate omaduste ja skaalade kohta leiab YOSCIWEB'i kodulehelt. Lõpliku küsimustiku analüüsitud omaduste kohta leiab www.yosciweb.eu/d8.pdf

Osalevate riikide populaarteaduslike veebilehtede analüüs teostati lähtuvalt võrgustikust, mis vaatles veebilehtede kvaliteeti neljas põhilises kategoorias:

- Sisu
- Visuaalne köitvus
- Kasutatavus
- Interaktiivsus

YOSCIWEB'I tulevased tegevused

YOSCIWEB'i konsortiumi liikmed lõpetavad praegu osalevate riikide kindlate populaarteaduslike veebilehtede süva-analüüsi. Oleme välja toonud nende veebilehtede positiivsed ja negatiivsed aspektid. Selle informatsiooni kogumine aitab meil esiteks leida parimad viisid, kuidas Euroopa noortele interneti abil teadust tutvustada, ning teiseks loob ta aluse Euroopa internetipõhise teaduskommunikatsiooni üldiste trendide kaardistamiseks.

Me loome detailset küsimustikku, mille abil noortega läbiviidavates fookusgruppides valitud populaarteaduslike veebilehti analüüsida.

YOSCIWEB'i neljas uudiskiri avaldatakse ja saadetakse teie meiliaadressile kuu aja pärast.

YOSCIWEB'i konsortium loodab teile jagada väärtuslikku ja huvitavat informatsiooni seoses teaduse ja teadlaste kujutamise populaarteadusliku suunitlusega veebilehtedel. Projekti lõpus tutvustame soovitusi ja häid praktikaid, mis puudutavad teaduslikku kommunikatsiooni internetis.

Rohkem informatsiooni projekti tausta ja tulemuste kohta leiab meie kodulehelt:

www.yosciweb.eu

